

Milli qürurumuzun poetik təcəssümü

Tanınmış şair Ramiz Qusarçaylı vətənpərvərlik ruhunda yazdığı şeir və poemaları ilə millətin bütövlük “nəbz”ini tutan, mübarizə əzmini gücləndirən istedadlı qələm sahiblərindəndir. Təsadüfi deyil ki, şairin “Azərbaycan bayrağı” şeiri elm və təhsil nazirinin əmrinə əsasən, ali məktəblərin bütün ixtisasları üçün təsdiqlənib nəşr olunmuş “Azərbaycan dili və nitq mədəniyyəti” adlı dərslik kitabında, Dövlət İmtahan Mərkəzinin 9-cu siniflər üçün Azərbaycan dilinin test kitabında və 8-ci siniflər üçün “Azərbaycan dili” dərslik kitabında yer alıb. Müəllifin “Şuşalı vətən” və “Gözün aydın, Qarabağ” adlı şeirləri isə 6-cı və 7-ci siniflər üçün “Ədəbiyyat” dərsliklərinə salınaraq tədris edilir. Onu da xatırladaq ki, şanlı ordumuzun möhtəşəm Qarabağ qələbəsinə həsr edilmiş “Zəfər Paradı”ndan Azərbaycan Televiziyaının çəkdiyi canlı yayım da məhz “Azərbaycan bayrağı” şeiri ilə açılmışdı.

Qəzetimizin “Konstitusiya və Suverenlik İli”nə həsr edilən xüsusi buraxılışını hazırlayarkən çağdaş poeziyamızın öncüllərindən olan şair Ramiz Qusarçaylı ilə görüşüb duyğu və düşüncələrini dinlədik. Onun dediklərini oxucularımıza təqdim edirik:

– Mən özümü əbədi və ədəbi Vətən taleyi olan şairlərdən sayıram.

Şanlı dövlətçilik tariximizin mühüm əhəmiyyətə malik olan “Konstitusiya və Suverenlik İli” kimi əlamətdar hadisəni yaşamaq mənim üçün çox qürurvericidir. Bu şəərəfli yaşantı mənə və bütövlükdə xalqımıza Ordumun Zəfər yolu, yurdumun hünər yolu nəticəsində nəsib oldu.

Rəşadətli ordumuz öz mətin sərkərdəsinin mahir döyüş taktikası ilə “Dəmir yumruq” əməliyyatına rəvac verdi, döyüş meydanlarında ölkə tarixinə, vətən adına ilahi anlar həkk etdi, cavanlı-qocalı bu səfərbərliyə, oğullu-qızlı bu saf birliyə zəmin yaratdı, barmağı silahın tətiyi üstə, üçrəngli bayrağı ürəyi üstə yürüyən əsgərlərimizin dağları titrədən nəre səsləri, buzları əridən od nəfəsləri zəfər hayqırıtlarına yol açdı.

Möhtəşəm 44 günlük Zəfər yolunun tarixi uğuru kimi 200 ildən çox bir dövrdə davam edən ermənilərin düşməncilik siyasətlərini darmadağın olunması, Ağdamın, Kəlbəcərin, Laçının və digər yaşayış məskənlərimizin çevik antiterror əməliyyatları nəticəsində azad edilməsi, “qonduğu yerə pir dediyim, kölgəsi düşən torpağı gözümə çəkdiyim” üçrəngli bayrağımızın Qarabağın döyünən ürəyində – Şuşada dalğalanması hər birimizin qürur yerimiz oldu.

Bizi xaraba şəhərlərin, viran kəndlərin, dağıdılmış gorgahların, üstünü ot basan çığırların, daşları daşınan hasarların, sınıq şüşələri divar dibinə səpələnən pəncərələrin, qarğalar dönləyən boş gillələrin, sacında nənələrin ruhu qovrulan ocaqların qınağından qurtaran Zəfər salnaməmiz olan İkinci Qarabağ müharibəsi – Vətənin üzüağ mübarizəsi xalqımızın milli-siyasi maraqlarını təmin etməsi ilə yanaşı, ölkəmizin regionda beynəlxalq nüfuzunun güclənməsinə gətirib çıxardı.

**44 günlük Zəfər mənzərələri,
Qalibiyyət, hünər mənzərələri,
Bu, film deyildi,
Bu, Qarabağda
Vətən qovğasıydı,
Vətən qalıydı,
Şanlı müharibə ssenarisi –
Möhtəşəm Qələbə serialıydı!**

Strateji üstünlüyü və Qələbəni təmin etmiş dövlətimizin məqsədyönlü siyasəti, xalqın güc və birlik rəmzinə çevrilmiş əzm və iradə birliyi, ölkə rəhbərinə etibarı və ehtiramı düşməne sarsıdıcı zərbələr endirilməsinə zəmin yaratdı. Azərbaycanın artan iqtisadi qüdrəti və siyasi nüfuzu sayəsində ölkəmiz bir daha beynəlxalq hüquqa sadıqlığını nümayiş etdirdi, öz haqq savaşında zəfər çaldı.

**Ali Baş Komandan,
ali sərkərdə,
Həm canlı efirdə,
həm də səngərdə,
Ölkənin mətbuat fədaisiydi.
Təmkini, məntiqi, fəhmi yerində,
Mövqeyi, baxışı, zəhmi yerində,-
Qarabağ bizimdir!
Azərbaycandır!-
Hayqırıb kükrəyən “Nida” səsiydi!**

Bu ilahi qələbə serialını və məğrur “Nida” səsinə doğulub boya-başa çatdığım, qədim tarixə, bənzərsiz coğrafiyaya malik xanlıq mərkəzlərindən biri olan, 30-a yaxın millətin, xalqın nümayəndələrinin əsrlər boyu mehriban qonşuluq, vəfali dostluq və qardaşlıq zəminində yaşadığı və Rusiyanın burunun ucunda yerləşən doğma Qubada yaşamağımın bir ayrı önəmi var. Ona görə ki, Vətənin şimal səngəri adlanan bu bölgənin şimala bu qədər ərazi yaxınlığı bizi həmişə ayıq-sayıq olmağa, ssenarisi o tayda yazılan oyunlara vaxtında və yerində cavab verməyə sövq edir. Çünki konstitusiyamız və suverenliyimiz kimi müqəddəs dəyərlərimizin hər birimiz tərəfindən göz bəbəyi kimi qorunması, ölkənin gələcək inkişafı üçün mühüm rol oynaması və ictimai şüurda möhkəmləndirilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

*

Vətən

(poemadan parça)

**...İnsanlar axışdı səfərbərliyə,
Tanrı da ruh verdi bu saf birliyə,
Cavanlar can atdı müharibəyə,
Qocalar can atdı müharibəyə,
Qardaşlar can atdı müharibəyə,
Bacılar can atdı müharibəyə,
Pozulan növbələr,
itən sıralar,
Yaraşığı idi səfərbərliyin,
Yaraşığı idi dəmir birliyin,
Hamı nəfər-nəfər səfərbər oldu,
Həm əsgər,
həm zabıt,
həm rəhbər oldu,
Cəbhə səngər-səngər kükrədi, daşdı,
Səngər əsgər-əsgər izdihımlaşdı...
Əsgərə qardaşım deyən general,
Yeməyi bir qabda yeyən general,
Güllə yağmurunda komandirinə, –**

**Siz evlisiniz,
mənsə subayam,
Deyib alov kimi çatılan əsgər,
Güllə qabağına atılan əsgər...
İntiqam hissiylə alışıan əsgər
Yatıb yuxuda da “Şuşam” deyirdi.
Üz-gözü qanına bulaşan əsgər
Kamera önündə gülümsəyirdi.
Əl qoyub göynəyən qəlpə yerinə
Vətənə can qurban deyən əsgərim,
Şığıyıb erməni səngərlərinə
Dişiyə dəmiri əyən əsgərim.
Oğul varıydı ki, qardaşı ilə
Bir yürüyürdülər, bir qoşurdular.
Oğul da varıydı atası ilə
Elə bir səngərdə vuruşurdular.
Dörd uşaq atası qırx dörd gündə
Dörd dəfə getmişdi komissarlığa,
Adını könüllü yazdırmaq üçün.
Deyirdi, qoy gedim cəbhəyə mən də,
Qoy alım oğlunun intiqamını,
Qoy gedim yağıni susdurmaq üçün.
Gedirdi gözlərdən yurd acıları, –
Gəlirdi birliyə təhkimlərimiz.
Könüllü gəlirdi tibb bacıları,
Könüllü gəlirdi həkimlərimiz.
Orduya yazdırıb təqaüdüni,
Qürurla yeriyən qoca varıydı.
Evdəki cəhizlik yorğan-döşəyi
Səngərə göndərən qızın əlində
Bəy yolu gözləyən xonça varıydı.
Tabutu xonça ilə qarşılayırdı,
Xonçaya qırmızı bağlayan ana.
Qucub tabutunu şəhid oğlunun
Oynaya-oynaya ağlayan ana.
Dinləyirdi hər gün telefonunda,–
Sənsindən savaşı yaşayan qadın.
Həyat yoldaşının cənəzasini,
Qürurla çiynində daşıyan qadın.
Ərən vadiləri,
ər vadiləri,
Araz vadiləri,
Kür vadiləri,
Coşurdu ordumun hər zəfərindən,
Kükrəyirdi döyüş səhnələrindən,
O taylı, bu taylı qardaş duası,
Və əlli milyonluq soydaş duası...
Haqq qazandıranlar olsa da hələ,
Sərhədsiz erməni vandalizminə,
Qafqazın tarixi coğrafiyası
Sığınıb ordumun döyüş əzminə,
Yenə sərhəd-sərhəd bərpa olurdu,
Tarixi ədalət bərpa olurdu,
Pozub masalarda yazılanları
Döyüş meydanında yazırdı ordum.
Söküb quyru-quyu qazılanları
Üstə bayrağıni asırdı ordum.
Bayraq ən ucaya –
Şuşaya qondu,
Dərdədən yuxalandı, incəldi Vətən!
Bayrağın kölgəsi hara toxundu
Ay-ay, ulduz-ulduz dincəldi Vətən!
Hər yürüş tarixin yeni ərəsi,
Hər savaş qələbə əfsanələri.
Döyüş meydanında yazılan yazı, –
Vətənin Qələbə salnamələri.**

*

**Ali Baş Komandan,
ali sərkərdə,
Həm canlı efirdə,
həm də səngərdə,
Ölkənin mətbuat fədaisiydi.
Təmkini, məntiqi, fəhmi yerində,
Mövqeyi, baxışı, zəhmi yerində,-
Qarabağ bizimdir!
Azərbaycandır! –
Hayqırıb kükrəyən “Nida” səsiydi,
Ölkənin mətbuat fədaisiydi!
Hər gün bir mərəkə,
bir görüş idi,
Hər görüş efirdə bir döyüş idi,
Fransız gəlirdi gözlərində kin,
İsveçli gəlirdi gözündə hiylə.
Gələn hər hollandın, hər ingilisin
Önünə çıxırdı qətiyyətiylə.
Ölkələr gəlirdi Azərbaycana,
Hikkələr gəlirdi Azərbaycana,
Tələblər gəlirdi Azərbaycana,**

**Qəzəblər gəlirdi Azərbaycana,
Sual yağdırırdı Baş Komandana,
Düzülürdü qara sapa suallar,
Naqolay suallar, qaba suallar,
Hər söz mühakimə, hər söz iddia,
Hər sözün içində saxta müddəə,
Hər gün izah işi, hər gün hesabat,
Hər gün təzə səfir, təzə diplomat,
Köhnə yanaşmalar, köhnə adətlər,
İkili standart, ikili şərtlər...
İttiham yağırıd Azərbaycana,**

**Yağırdı əsassız mühakimələr, –
Kilsə belə gəldi,
xaç belə gəldi,
Keşişin başında tac belə gəldi...
“Bayraqdar! kimindi,
“Harop” kimindi,-
Kimindi sizdəki “F-16”lar,
Sizdə döyüşürmü türk əsgərləri,
Niyə qayıtmadı,
niyə qaldılar...
Dünyada Qarabağ adına sanki,
Qarabağdan kənar döyüş gedirdi,
Gedirdi Avropa ölkələrində,
Gedirdi Asiya ölkələrində,
ATƏT-in mövqesiz fəaliyyəti
Donunca bölgənin qaynar yerində,
Gedirdi...
media müharibəsi,
Bir informasiya müharibəsi...
Qərəzli Fransa mediasına,
Norveç, Hollandiya mediasına,
Ali Baş Komandan çıxıb təkbətək
Səbirlə, təmkinlə cavab verirdi,
Dünyanın önündə
şax dururdu o.
Bütün təzyiqlərə sinə gərirdi,
Siyasi gücləri susdururdu o.
Sual yağmurundan çökürdü efir,
Hər sualdan əzab çəkirdi efir,
Dünyanın diqqəti Bakıda idi,
Gözü özgə gözə tır gəzənlərin,
Bir gözü xəlvəti Bakıda idi,
Əli özgə cibdə yer gəzənlərin
Məkrli niyyəti Bakıda idi...
Bilsə də xisləti şərdi, böhtandı,
Hay yenə öz mürdar məkrinə uydu.
Kürsüdən “Qarabağ Ermənistanıdır”, –
Deyib öz fikrinə,
nöqtə də qoydu.
Hay hardan biləydi,
nədən biləydi,
Bu cılız “nöqtənin”,
bu cır “nöqtənin”
Başına yumruqlu “Nida” gələcək.
Hayın uydurduğu hər xəritənin
Hər saxta rənginə vida gələcək...

**Güman keçməz dağları,
Aşa-aşa qayıtdıq,
Yumruq kimi birləşib
Coşa-coşa qayıtdıq,
Biz Kəlbəcər-Kəlbəcər
Şuşa-Şuşa qayıtdıq,
Başın uca, üzün ağ,
Gözün aydın, Qarabağ!
Hər döyüşün başında
“Yurd yeri” var, “Cəngi” var,
Hər həmlədə ordumun
Nərəsi var, cəngi var,
Cəngavər oğulların
Şanlı zəfər rəngi var,
Gör nə deyir Lələdağ, –
Gözün aydın, Qarabağ!
Hər qazi bir qaladı, –
Bir qələbə örnəyi,
Şəhid-şəhid ovundu
Bu torpağın göynəyi,
Göydə mələklər öpdü
Neçə qanlı köynəyi,
Bu müqəddəs nura bax,
Gözün aydın, Qarabağ!
Vətəndə bu savaşın
Hər sirri, hər sehiri də,
Bir atanın öyüdü,
Bir ananın mehri də,
Uçundu Göyçə-Göyçə
Zəngəzur da, Mehri də,
Silkələndi Ağrıdağ
Gözün aydın, Qarabağ!
Bir fırtına kükrədi
Qisas adlı limandan,
Yer əsdi, göy titrədi
Bu anddan, bu imandan,
Xalqın güvənə yeridi
Ta Ali Baş Komandan,
Dalğalan bayraq-bayraq,
Gözün aydın, Qarabağ!**

**Təqdim etdi:
Əli NƏCƏFXANLI
XQ**